

לא נחלקו רבי עקיבא וחכמים על כל השטרות כולי –
שטרות, etc. and the חכמים did not argue regarding all ר"ע

OVERVIEW

The גמרא cites a ברייתא which states: A. ר"ע וחכמים agree that all שטרות which are עולה בערכאות של עכו"ם כשר. B. Regarding שטרי הדיוטות there is a מחלוקת בשאר שטרות (except for ר"ע וש"ע); according to ר"ע they are כשר while the חכמים maintain they are פסול. C. רשב"ג states that אף אלו are כשרים [only] in a ברייתא in detail. Our תוספות explains this ברייתא in detail.

פירוש¹ כל השטרות העולים בערכאות אף על פי שחותמיהן עובדי כוכבים כשרים –
The explanation of the statement that all שטרות that are עולה בערכאות are כשר even though they were signed by עכו"ם is not a universal law, but rather –
האי כי דיניה והאי כי דיניה –

These שטרות are כשר according to its laws and these שטרות according to its laws, meaning that –

שאר שטרות בכל ענין² גיטי נשים ושחרורי עבדים בעדי מסירה³ ושמות מובהקין⁴ –
All other שטרות (except for שטרי נשים ושחרורי עבדים) are כשר in any event (without further restrictions), however גיטי נשים ושחרורי עבדים are כשר only if there are שמות מובהקים and the ערכאות have עדי מסירה.

ברייתא continues explaining the תוספות:

לא נחלקו אלא בזמן שנעשו בהדיוט פירוש⁵ בשמות מובהקין ובעדי מסירה –
they only argued when they were processed by laymen; meaning (explains תוספות, [even]) if the הדיוטות who signed had שמות מובהקין and there were עדי מסירה –

דרכי עקיבא מכשיר ולא גזר שיבא להכשיר אף בלא עדי מסירה אטו ערכאות –
Where ר"ע is מכשיר (in all types of שטרות) and there is no decree to be out of concern that it may come that they will be מכשיר (by הדיוטות)

¹ is negating the view that by ערכאות all שטרות are כשר in the same manner, as seemingly indicated by the phrase כשרים וכו' בערכאות וכו'.

² These שטרות are only to ascertain the truth; we assume that ערכאות do not lie.

³ are required to make the שטר שחרור and גט effective.

⁴ שמות מובהקין are required so we do not mistakenly use the ערכאות as מסירה assuming mistakenly that they are Jewish.

⁵ is (seemingly) negating חוץ פירש"י בד"ה חוץ, where פירש"י states רש"י is without מסירה (however) עדי מסירה, which indicates that by שטרי הדיוטות the מחלוקת between ר"ע וחכמים is (however) עדי מסירה. See רש"י on this מהר"ם שי"ף (and see רש"י נעשה תוד"ה נעשה). See רש"י according to הדיוטות by מכשיר ר"ע for an explanation why ר"ע is לא נח"מ on the (1). See footnote # 1).

even without עדי מסירה since by ערכאות it is כשר without עדי מסירה (by שאר); according to ר"ע we are not concerned that people will confuse them -

וחכמים פוסלין בשאר שטרות דגזרינן חוץ מגיטי נשים –

However, the חכמים are פוסל by שאר שטרות (except for גיטי נשים ושחרורי), because we are גוזר that people will confuse הדיוטות with ערכאות and be מכשיר without עדי מסירה.⁶

גיטי נשים ושחרורי עבדים and גוזר בשאר שטרות חכמים explains why the תוספות

דבשאר שטרות דכשירין בערכאות בלא עדי מסירה איכא למיגזר⁷ –

For by עדי מסירה without ערכאות כשר by שאר שטרות, there is reason to be גוזר, for people may mistakenly assume that just as ערכאות are כשר even without מובהקין עדי מסירה, the same applies to הדיוטות -

אבל גיטי נשים אפילו בערכאות לא מתכשרי אלא בעדי מסירה ליכא למיגזר מידי⁸ –

However since גיטי נשים are not כשר [even] by ערכאות unless there are עדי anything. גוזר there is no reason to be מסירה.

ברייטא continues explaining the תוספות:

רבן שמעון בן גמליאל אומר אף אלו כשירין כולי –

ג said; even these are כשירין, etc. in a place where ישראל do not sign -

כלומר⁹ אף גיטי נשים¹⁰ אין כשירין אלא במקום שאין ישראל חותמין –

This means even גיטי נשים are not כשירים (with ע"מ and ש"מ), unless it is a place where Jews do not sign -

פירוש שאין מניחין ישראל לחתום דלא יבא לטעות לומר שהן ישראל¹¹ –

The explanation of the phrase 'ישראל חותמין', is that they do not allow ישראל to sign therefore ערכאות are כשרים because it will never come to mistakenly assume that the signers are ישראל.

ופריך מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור –

And the גמרא challenges the view of רשב"ג; 'let us make a גזירה in those

⁶ because (שאר שטרות) even by עדי מסירה without שטרי הדיוטות presumably lie.

⁷ If we would be כשר (they are both ערכאות) like עדי מסירה, people will say that שטרות are like ערכאות (with ע"מ), therefore שטרות are also כשר בלא ע"מ (בשאר שטרות), therefore שטרות are also כשר בלא ע"מ. See 'Thinking it over' # 1.

⁸ We are not concerned that if we will be כשר by עדי מסירה with שטרי הדיוטות, we will also mistakenly be כשר without עדי מסירה, because there is no precedent to be כשר (by גיטי נשים) without עדי מסירה (even by ערכאות), as opposed to שאר שטרות where there is a precedent by ערכאות.

⁹ The term כלומר is used when the interpretation does not follow the literal meaning. The phrase אף אלו כשירין should mean that רשב"ג is lenient, saying even these (which you claim to be כשר) are [also] כשר. However the actual meaning is that רשב"ג is qualifying the היתר of גיטי נשים and limiting it to a חותמין מקום שאין ישראל חותמין.

¹⁰ See following ד"ה רשב"ג (and 'Thinking it over' there).

¹¹ However, in a place where ישראל do sign then even if it is ערכאות with ע"מ, because it is שמות מובהקין וע"מ, we may mistakenly assume that these ערכאות are ישראל and they may be used for עדי מסירה.

places where ישראל cannot sign' that it should also be פסול -
פירוש כיון דבמקום שישראל חותמין גזרת שמות מובהקין אטו שמות שאין מובהקין -
The explanation of this question (מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור) is; since
in a place where ישראל do sign you have made a decree outlawing שמות
- שמות שאין מובהקין out of concern that people may allow מובהקין
אם כן מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור אטו מקום שחותמין -
Then indeed even in a place where ישראל do not sign we should also
decree that it is פסול because it may be confused with a place where ישראל
do sign -

anticipates a question: תוספות

אף על פי דהוי כעין גזירה לגזירה¹² -

Even though that this is similar to a גזירה לגזירה which usually we are not גזור -
מכל מקום מיסתבר למקשה כיון דחיישינן כולי האי¹³ להא נמי הוה לן למיחש -
Nevertheless it seemed logical to the 'questioner', since we are so much
concerned we should be concerned for this as well.

כן נראה לרבינו יצחק לפרש שיטה זו:

This is how it appears to the ר"י to interpret this discussion.

SUMMARY

All agree ע"מ וש"מ are only with כשר בערכאות גיטי נשים ושחרורי עבדים and
according to כשר בהדיטות גיטי נשים. they are כשר in any event. בשאר שטרות
everyone only with ע"מ וש"מ (and if it is a חותמין according to ישראל חותמין
פסול and ע"מ וש"מ with כשר לר"ע are שטרי הדיטות בשאר שטרות. (רשב"ג
גזור אטו שלא בע"מ because we are חכמים according to the

THINKING IT OVER

1. In the following (רשב"ג) ד"ה, the ר"י states that רשב"ג maintains כרתי
ע"מ כרתי only by גיטין; however by שטרות he maintains כרתי only by גיטין; here,
even with (פוסל שטרי הדיטות are חכמים the reason תוספות explains

¹² The גמרא is asking (according to תוספות) that גיטי נשים which are עכו"ם with עולה בערכאות של עכו"ם in a place that should be פסול because it may be confused with a place where חותמין ישראל. However, even in a place where חותמין ישראל, the reason why it is פסול according to רשב"ג is because of a גזירה לגזירה. This should be considered a מובהקין אטו שאינו מובהקין of גזירה. See 'Thinking it over' # 2.

¹³ רשב"ג is concerned even by a case of שמות מובהקין that we may use the עכו"ם (if it is a מקום שישראל חותמין). This seems to be an unwarranted concern (for they have מובהקין שמות). It is apparent therefore that according to רשב"ג extra precautions need to be taken, therefore we should be concerned even if אין ישראל חותמין.

¹⁴ Seemingly תוספות could have said that the חכמים agree with רשב"ג (ע"מ without) גזירה is because of a (ע"מ וש"מ) ¹⁵! "ע"מ ישראל are פסול even if there are הדיוטות עכו"ם

2. When the גמרא asked that we should be גוזר by a ישראל חותמין on account of a שמות שאין ¹⁶; did the גמרא mean in a case of שמות מובהקין or (even) in a case of מובהקין? ¹⁷

3. Is there a difference between רש"י and תוספות regarding the view of רשב"ג? ¹⁸

---

¹⁴ See footnote # 7.

¹⁵ See מהרש"א (הארוך).

¹⁶ See footnote # 12.

¹⁷ נה"מ.

¹⁸ See אמ"ה # 108.